

Nr 65.

Av herr **Westman m. fl.**, om anslag till Gotlands försvar, till viss luftvärnsmateriel samt till flygvapnets övningar och materiel.

De synnerligen starka beskränningar, som i årets statsverksproposition i vad rör fjärde huvudtiteln gått ut över myndigheternas äskanden, har i hög grad träffat de anslag, som äro avsedda för tillgodoseendet av krigsmaktens behov av materiel. Då krigsmaktens materieltillgång synes vara otillräcklig, måste det anses vara ett viktigt statsintresse att snarast avhjälpa de mest påtagliga bristerna. Det finansiella läget nödgar dock till iakttagande av stor försiktighet.

De anslag, som i *första hand* böra ifrågakomma, beröra Gotlands försvar, arméns och hemortens luftvärnsmateriel samt flygvapnets övningar och materiel.

Gotlands försvar.

Från flygbaser på Gotland kunna flygoperationer utsträckas mot sådana mål, som från Östersjöns kuster icke kunna nås.

Sålunda kan ett fientligt besittningstagande av Gotland ställa vårt lands rikaste delar under ett synnerligen kraftigt luftstrategiskt tryck, som kan giva en fiende stora möjligheter att åstadkomma katastrofala verkningar i vårt hemland.

Denna Gotlands luftstrategiska betydelse i Östersjöområdet medför en väsentlig stegring av riskerna för anfallsföretag mot ön såväl under konflikter, i vilka Sverige indragits, som under lägen, då vårt land söker bibehålla sin neutralitet.

Gotlands försvar måste väsentligen baseras på öns egna försvarskrafter och på det understöd, som kan lämnas av andra svenska stridskrafter. Ett överförande av trupper från fastlandet är emellertid, sedan operationerna börjat, icke påräkneligt. Till följd härav är det av synnerlig vikt, att lokalförsvaret gives en sådan styrka, att främmande makter i det längsta avhålla sig från företag mot gotländskt territorium.

De mest framträdande bristerna i fråga om de gotländska försvarskrafterna synas oss vara frånvaron av luftvärnsartilleri och rörligt, långskjutande kustartilleri.

Av rörligt kustartilleri böra två batterier om två pjäser betraktas såsom minimibehovet. Kostnaderna härför uppgå till 630,000 kronor. Fördelas detta belopp på tre budgetår, uppgår årskostnaden till 210,000 kronor.

*Rörligt kust-
artilleri
å Gotland.*

Luftvärns-
materiel
å Gotland.

Behovet av luftvärnsartilleri uppskatta vi till minst två batterier om tre pjäser. För nästkommande budgetår förutsätta vi emellertid anskaffning allenast av ett dylikt batteri till en kostnad av 430,000 kronor.

Personal för
betjädnande av
luftvärns-
batteri
på Gotland.

Detta batteri förutsättes skola organiseras vid Gotlands artillerikår, vars kader emellertid icke är tillräcklig härför. En mindre ökning av denna synes oss därför erforderlig. Ökningen bör minst omfatta följande antal beställningar

1 kapten,	1 furir av första klassen,
1 löjtnant,	2 furirer av andra klassen,
1 styckjunkare,	2 konstaplar,
1 sergeant,	4 volontärer.

Kostnaderna på avlöningsanslaget uppgå till nedanstående belopp. Här till komma de obetydliga ökningarna i underhållsanslagen, som äro en följd av ökningen i antalet manskapsbeställningar med 9 (3,285 tjänstgöringsdagar).

	Antal	Lönegrad	Löneklass	Belopp Kronor	Ant.
Kapten	1	O 3	9	6,816	} Dyrort: Visby, ortsgrupp C.
Löjtnant	1	O 2	5	4,416	
Styckjunkare	1	Uo 3	8	3,912	
Sergeant	1	Uo 2	6	3,306	
Furir 1. klass	1	Suf 5	—	1,704	
” 2. ”	2	Suf 4	—	3,024	60 ”
Konstaplar	2	Suf 3	—	2,304	36 ”
Volontärer	4	Suf 1	—	2,640	12 ”
Summa	—	—	—	28,122	

Med hänsyn till den ökning av anslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl., som föreslagits i statsverkspropositionen, synes någon ytterligare ökning av nämnda anslag icke på grund av här av-givet förslag vara erforderligt.

Viss luftvärnsmateriel m. m.

Lyssnar-
apparater.

Utöver den luftvärnsmateriel, som enligt ovan avses för Gotland, är viss annan luftvärnsmateriel oundgängligen erforderlig. Hittills har endast en modern lyssnarapparat kunnat anskaffas. Enär dylika apparater anses nödvändiga för ett effektivt utnyttjande av övriga luftvärnsmedel, bör en fortsatt anskaffning snarast möjliggöras. Vi föreslå fördenskull, att medel beviljas till tvenne dylika apparater.

Luft-
bevaknings-
centraler.

I statsverkspropositionen äskas anslag till anskaffning av materiel för en luftbevakningscentral. Chefen för generalstabens och arméförvaltningen hava anfört starka skäl för iordningställande av luftbevakningscentraler. Det anges bland annat att luftbevakningen icke endast berör militära anstalter utan även och till huvudsaklig del civilbefolkningen och dess egendom. På grund av de skäl, som anförts, anse vi, att medel böra anslås till ytterligare minst två dylika centraler.

Flygvapnet.

Till flygvapnets övningar har i statsverkspropositionen föreslagits 1,600,000 kronor, under det att flygstyrelsen härför äskat ett högre belopp. Flygstyrelsens förslag innebär bland annat, att möjlighet till flygträning beredes den utbildade personalen med i medeltal 7 flygtimmar per månad, under det att Kungl. Maj:ts förslag begränsar, enligt vad som uppgivits, denna möjlighet till mindre än 5 flygtimmar per månad. Flygsäkerheten är i stor utsträckning beroende av möjligheterna till övning i luften och en ökad flygsäkerhet kan förväntas innebära ett mindre antal haverier. Det synes fördenskull önskvärt, att anslaget för flygvapnets övningar ökas.

Övningar.

För förstärkning av försvaret i luften är det även önskvärt att något öka anslaget till flygmaterielanskaffning.

Materiel.

Ifråga om anskaffande av medel till täckande av den merutgift, som här föreslås, tillåta vi oss uttala, att i den mån medel, anslagna av 1934 års riksdag till främjande av ökad verksamhet för minskande av arbetslösheten, allttjämt stå till Kungl. Maj:ts förfogande, en överföring till här angivna ändamål skulle kunna komma ifråga, under beaktande av att även här föreslagna anslag i avsevärd omfattning skulle komma inhemsk produktion till godo, och att i övrigt den här föreslagna merutgiften synes vara av den jämförelsevis begränsade omfattning att den utan större olägenhet torde kunna belasta kassafonden.

På grund av vad sålunda anförts, hemställa vi, att riksdagen måtte besluta

beträffande *lantförsvaret*:

att av anslaget till avlöning till personal vid staber och truppförband m. fl. samt av vederbörande underhållsanslag må bestridas kostnaderna för ovan angiven personal vid Gotlands artillerikår,

att för anskaffning av materiel till ett luftvärnsbatteri på Gotland anvisas ett reservationsanslag av 430,000 kronor,

att för anskaffning av lyssnarapparater för luftvärnsartilleriet anvisas ett reservationsanslag av 140,000 kronor,

att anslaget för materiel för luftbevakningscentraler ökas med 70,000 kronor;

beträffande *sjöförsvaret*:

att för anskaffning av materiel till rörligt kustartilleriförsvaret på Gotland anvisas ett reservationsanslag av 210,000 kronor;

beträffande *flygvapnet*:

att anslaget för flygvapnets övningar ökas med 100,000 kronor samt

att anslaget för flygmateriel ökas med 200,000 kronor.

Stockholm i januari 1935.

K. G. Westman.

Felix Hamrin.

Gunnar Bodin.

Gustaf Roos.

